

LERUM

Revisionsplan 2009

Revisionsplan för Lerums kommun 2009.

Förslag till revisionsplan baseras på årets väsentlighets- och riskanalys, under året genomförda granskningar, de förtroendevaldas protokollsgranskningar, kommunanalys samt kompletterande information i databaser, verksamhetsplaner och andra dokument relevanta för uppdraget.

Väsentlighets- och riskanalys

Analysen av väsentlighet och risk utgår från revisionens syfte. Analysen startar med att fastställa väsentliga verksamhetsområden inom respektive nämnd och styrelse. Väsentliga verksamhetsområden är de som kräver en stor andel av resurser och vars mål och uppdrag i hög grad bidrar till styrelsens/nämndens ändamål. Det innebär att de uppdrag och mål som fullmäktige givit styrelser och nämnder ska beaktas i väsentlighetsanalysen. Erfarenheter från tidigare granskningar ska också tillvaratas i analysen. Det innebär att det görs en sammanvägning av:

- Hur stora resurser som verksamhetsområdet tar i anspråk
- Om det finns mål från fullmäktige som påverkar verksamhetsområdet
- Om det finns uppdrag från fullmäktige inom verksamhetsområdet (beslut och reglemente mm)
- Om det finns andra kriterier som påverkar bedömningen av väsentlighet. (förtroendeskada, aktualitet, tidigare brister m.m)

Dessa kriterier ligger sedan till grund för en klassificering av verksamhetsområdet som väsentligt respektive ej väsentligt. Det är framförallt inom dessa väsentliga områden som vi identifierar och bedömer risker och hur de hanteras.

Inom de fastställda väsentliga verksamhetsområdena identifieras de risker som kan försvåra kommunens möjligheter att:

- Bedriva en ändamålsenlig verksamhet
- Upprätthålla en ekonomiskt tillfredsställande verksamhet
- Uppvisa rättvisande räkenskaper
- Upprätthålla en tillräcklig intern kontroll

Utgångspunkten för årets bedömning av väsentlighet och risk är den årliga granskningen för år 2008, den dialog som de förtroendevalda revisorerna fört med samtliga nämnder under året samt de fördjupade projekt som revisionens biträden genomfört.

Väsentligt för årets bedömning av väsentlighet och risk är även att revisionen i sin analys väger in att den nya organisationen varit i gång två år. En rad otydligheter avseende intern styrning och kontroll har identifierats av revisionens ledamöter. Vissa otydligheter uppmärksammades redan under föregående års granskningar, dock har inga väsentliga åtgärder vidtagits för att åtgärda dessa under året.

För granskning av räkenskaperna av nämnder och styrelse kommer granskningen att utgå ifrån en separat väsentlighets- och riskanalys. Därefter väljs en optimal granskningsansats med inriktning på finansiella flöden och/eller substansgranskning av enskilda poster.

Förvaltningsrevision

Grundläggande årlig granskning

Den årliga granskningen innebär att revisorerna gör en grundläggande granskning av kommunens nämnder med starkt fokus på kommunstyrelsen. Detta innebär att revisorerna på en övergripande nivå förhåller sig till om nämndens verksamhet är ändamålsenlig och bedrivs utifrån god ekonomisk hushållning samt tillräcklig intern kontroll.

Syftet med granskningen är att utifrån en övergripande nivå ge svar på hur nämnder mottar, genomför och återredovisar de av Kommunfullmäktige beslutade mål och uppdrag.

Den årliga granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under revisionsåret genom bl.a.:

- Att löpande ta del av grundläggande dokument, t ex:
 - Mål- och budgetdokument
 - Ekonomi- och verksamhetsrapporter
 - Delårsrapporter
 - Bokslut
 - Protokoll¹
- Att kommunicera med den verksamhet som granskas
- Att bedöma om ansvarig nämnd/styrelse skapat förutsättningar för tillräcklig styrning och uppföljning (hur säkerställer nämnden att tagna beslut tydligt framgår av protokoll, rutiner för återanmälan av beslut)
- Att granska nämnders och styrelser återrapporering till kommunfullmäktige och bedöma om den ger en rättvisande bild av uppnådda resultat i förhållande till fastställda mål och beslutade åtaganden. Detta görs främst i samband med granskning av delårs- och årsbokslut.
- Att granska nämnders och styrelser hantering av tillsynsmyndigheters tillsynsrapporter.
- Hur lever verksamheterna upp till barnkonventionen

Ett grundtema för den årliga granskningen år 2009 är intern kontroll då detta är utgångspunkten för de förtroendevalda revisorernas uppdrag enligt KL 9 kap. 9 §. I samtliga sammanhang där revisionen värderar styrelse och nämnders arbete skall därmed ett internkontroll perspektiv finnas.

Den grundläggande granskningen kommer att genomföras löpande under året med start i maj och anpassas till kommunens organisation. Detta innebär att granskningen kommer att genomföras sektor för sektor. Syftet är att öka tydligheten och kvaliteten i den grundläggande granskningen.

¹ Nämndernas protokoll läses företrädevis av de förtroendevalda revisorerna vilka ansvarar för att relevanta frågor tas upp till diskussion löpande under året.

Fördjupade granskningar

Fördjupade projekt avser granskningar inom specifika områden som berör kommunen centralt eller en eller flera nämnder. Valet av fördjupningar bestäms utifrån väsentliga områden för kommunen som uppmärksammas vid en väsentlighets- och riskanalys. Då kommunen endast har en förvaltning bestående av ett flertal sektorer kommer de fördjupande granskningarna att fokusera på en eller fler sektorer utifrån ett och samma granskningsuppdrag.

Styrning och ledning inom grundskolan

Skolan styrs av både nationella mål och lagar samt lokala mål uttryckta i skolplan och fullmäktiges mål. Grundskolan tar en stor del av kommunens resurser i anspråk och är därmed ett väsentligt område för revisionen att granska. Då grundskolans verksamhet är geografiskt spridd och kräver en god styrning och kontroll för att bedrivas effektivt finns det risk för att styrsignaler kan vara svåra att få genomslag för i organisationens alla delar.

Granskningen syftar till att belysa:

Verksamhetsstyrningen

- Planeringsprocessen
- Informations/kommunikationsprocessen
- Resursstyrning
- Uppföljning av verksamheten
- Kommunikation med nämnden

Målprocessen

- Hur arbetas målen fram
- Hur säkras att målen är mätbara
- Hur säkras att förvaltningens strategier stödjer målen
- Hur mäts måluppfyllelse
- Hur redovisa måluppfyllelse

Kvalitetsstyrningen

- Hur arbetar nämnden med att utveckla kvalitet?
- Är kvalitet i verksamheten och i myndighetsutövningen definierad?
- Hur följs kvaliteten upp
- Hur redovisas resultatet för nämnden.

Ekonomistyrningsprocessen

- Budgetprocess
- Implementering av budget
- Löpande uppföljning av ekonomin på resultatansvarsnivå

Interna kontrollen

- Vilka är de viktigaste huvud/stödprocesserna?
- Hur säkrar ni att rutiner och processer fungerar och är dokumenterade
- Var i verksamheten finns de väsentligaste riskerna för:
 - Svårigheter att uppnå mål
 - Avvikelser från lag, förordning eller rutiner
 - Avtalsbrott
- Hur säkrar ni att inte risker övergår i faktiska händelser?
 - Hur utövar nämnden sin interna kontroll

IT-säkerhet

- Förvaltningens arbetar med IT-säkerhet

Uppföljning av avtal med annan utförare av kommunala tjänster

Av Kommunallagen 3 kap. 19 § framgår att ”Innan en kommun eller ett landsting lämnar över vården av en kommunal angelägenhet till någon annan än som avses i 17 och 18 §§ skall fullmäktige se till att kommunen respektive landstinget tillförsäkras en möjlighet att kontrollera och följa upp verksamheten. Lag (2002:249).”

Av Kommunallagens 3 kap. 19a § framgår att ”Om en kommun eller ett landsting sluter avtal med någon annan än som avses i KL 3 kap. 17 och 18 §§ om att denne skall utföra en kommunal angelägenhet skall kommunen eller landstinget beakta intresset av att genom avtalet tillförsäkras information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn i hur angelägenheten utförs. Lag (2002:249).”

Av Kommunallagens 6 kap. 7 § framgår att ”Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan. Lag (1999:621).”

Granskningen syftar till att belys hur ansvariga nämnder säkerställer efterlevnad av kommunallagen då verksamheten utförs av annan.

Uppföljning av granskningar genomförda år 2006 och 2007.

Det är väsentligt för fullmäktige att säkerställa att de iakttagelser och rekommendationer som framkommer i de granskningar som de förtroendevalda revisorerna genomför hanteras av granskade nämnder. Genom att följa upp hur granskade nämnder har hanterat föregående års revisionsrapporter kan revisorerna påskynda förbättringsarbetet ute i verksamheterna.

Granskningen syftar till att åskådliggöra i vilken omfattning granskade nämnder har hanterat de iakttagelser och rekommendationer som framkommit i tidigare års granskningsrapporter.

Redovisningsrevision

Granskning av delårsbokslut

Delårsbokslutet skall granskas och rapport skall lämnas inför behandlingen i fullmäktige. Granskningen skall svara på frågan om resultaten i rapporten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten.

Syftet med vår granskning är även att identifiera och kommunicera eventuella risker, budgetavvikelser och andra problemområden på ett tidigt stadium.

Utgångspunkten för vår granskning är kommunallagen och de rekommendationer som tagits fram av SKYREV och SKL (Sveriges kommuner och landsting). Dessutom kommer vi att följa de särskilda riktlinjer för delårsrapporter som fastställts i överenskommelse med kommunen.

Vi kommer att lämna en redogörelse i de fall vi identifierar risker och problemområden i god tid så att eventuella åtgärder kan vidtas före bokslutsarbetet.

Löpande revision

En genomgång av väsentliga rutiner:

- Anläggningstillgångar
 - Årets investeringar
- Inköp / utbetalningar
- Bokslutsprocessen
- Exploateringsredovisning
 - Principer
 - Årets transaktioner
 - Infrastrukturella bidrag
- Pensionsredovisning

Övriga granskningspunkter kommer bland annat att omfatta:

- Kontoanalyser känsliga konton
 - Kostnadsföring / aktivering
 - Representation / gåvor / utbildning etc
 - Läsning leverantörsfakturor
 - Attest
 - Moms etc
 - Rörelsegiltighet
- Granskning av moms
 - Ludvika
 - Affärsmoms
- Källskatt / sociala avgifter
- Genomgång tidigare noteringar

Bokslutsgranskning

Bokslutet kommer att granskas med utgångspunkt från de risker vi bedömer kvarstår i verksamheten med beaktande av våra iakttagelser från granskning av intern kontroll.

Vi kommer att granska kommunkoncernens årsredovisning med däri ingående verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter.